

činnosti stěžovatelů v pravdě dotýkala se soli a ne sacharinu, neliší se od případu, kde pletichářem zboží vůbec opatřeno nebo vůbec dodáno nebylo; nezbavuje tedy celkovou činnost stěžovatelů povahy pletichářské a nebrání závěru, že taková celková činnost je všeobecně způsobilá, stupňovati cenu předmětu potřeby, a že tento účinek v konkrétním případě při oné věci, která stěžovateli byla v skutku koupena a prodána, nastal pouze pro zvláštní nahodilou, proti vůli stěžovatelů nastavší skutečnost, že jim bylo dodáno zboží jiného druhu než onoho, ku kterému celková činnost a úmysl jejich směřovaly. Pochybeným je poukaz stížností k tomu, že, kdo pokusí se o usmrcení člověka výstřelem z revolveru nenabitého, nebo práškem neškodlivým, nepáše vraždy a že, kdo prodává pozlacený pouze prsten jako ryzí zlato, nepáše předražování; neboť v těchto případech dotýká se úmysl a činnost pachatelova výlučně určitého objektu a určitého prostředku, kdežto celkový úmysl a celková činnost stěžovatelů neobmezovaly se na pletichářské nakládání s tím zbožím, kterým takto v skutku nakládali, nýbrž směřovaly k pletichářskému nakládání se sacharinem vůbec.

Čís. 950.

Není věcí ztracenou pokud se týče nalezenou (§ 201 písm. c) tr. zák.), kterou majitel sám, zřeknuv se jí, opustil.

(Rozh. ze dne 6. října 1922, Kt II 744/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 2. července 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem podvodu podle § 461 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a přikázal věc příslušnému okresnímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku první stolice, kterým byl uznán vinným přestupkem podvodu dle § 461 tr. zák., nelze upřítí důvodnosti, pokud — dovolávajíc se zmatečního důvodu čís. 9 lit. a) § 281 tr. ř. — dovozuje, že tu není skutkové podstaty podvodu, ježto obžalovaný dle zjištění nalézacího soudu byl přesvědčen, že ten, kdo mu odcizil jeho plužní kolečka, zanechal mu na poli kolečka, o která jde. Nalézací soud zjišťuje, že obžalovanému byla s pole odcizena jeho plužní kolečka, že na jich místě na poli našel jiná kolečka, která si osvojil a kterých užíval, jsa přesvědčen, že mu zanechala na poli kolečka osoba, která mu odcizila jeho kolečka. Nalézací soud shledává v této činnosti obžalovaného úmyslné zatajování a osvojení si věci nalezené. Než věcí nalezenou neboli s hlediště majitele věcí ztracenou je věc jen tehdy, je-li místo, kde věc v skutku jest, majiteli neznámo, nebo nepřístupno. Není tedy věcí ztracenou, pokud se týče nalezenou věc, kterou majitel sám, zřeknuv se jí, opustil. Pro stěžovatele byla tedy kolečka, v náhradu za jeho kolečka na poli zanechaná, věcí nalezenou jen tehdy, věděl-li nebo měl-li za to, že kolečka ona zanechala bez vědomí a svolení vlastníka na poli osoba jiná než jejich

vlastník. Tohoto předpokladu nalézací soud neziistil a neuvažoval též o otázce, měl-li obžalovaný za to, že osobou, která mu odcizila jeho a zanechala na poli jiná kolečka, byla vlastníkem těchto čili nic. Odsuzující výrok nalézacího soudu není proto opodstatněn skutečnostmi, nalézacím soudem v předpokladech výroku zjištěnými, a je — spočívaje takto na nesprávném použití zákona co do pojmu věci nalezené — zmatečným dle č. 9 lit. a) § 281 tr. ř.

Čís. 951.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Pro skutkovou podstatu řetězového obchodu je lhostejno, zda zásoby předmětu potřeby pro tuzemskou spotřebu jsou nepostačitelny pro nedostatečnou výrobu či z jiných mimořádných poválečných příčin, a lhostejno též, zda zbytečné zdražování zboží nastalo právě činností pachatele, nanejmé právě jeho ziskem. Převody zboží od maloživnostníka na maloživnostníka jsou články přechodu zbytečnými a neužitečnými.

(Rozh. ze dne 6. října 1922, Kr II 756/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku lichevního soudu při zemském soudě v Opavě ze dne 28. června 1921, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.

Důvody:

Zmateční stížnost obžalovaného dovolává se zmatečných důvodů čís. 9 lit. a), 9 lit. b) a 10, správně však jedině zmatku dle § 281 čís. 9 a) tr. ř., dovozujíc, že zjištěná činnost obžalovaného nezakládá skutkové podstaty žádného trestního činu před soudy příslušejícího, a domáhajíc se úplného sprostění stěžovatele z obžaloby. Zmateční stížnost dovozuje, že v době činu, o který jde, faktické nouze o lihoviny nebylo, nýbrž že poptávka po nich byla jen pro nesprávné státní obhospodařování tak velkou, že stěžovatel, když jako místní zástupce továrny na lihoviny opatroval lihoviny zákazníkům své firmy z pouhé ochoty, nebyl povoláním mezičlánkem řetězu mezi výrobcí a spotřebiteli, že jednal bez zisku a bez výdělku a že pod cenami, za které prodával, nebylo tehdy lze dostati líh pokud se týče rum. Než vývody ty jsou pochybeny. Ustanovení § 11 čís. 4 zákona o válečné lichvě snaží se zabrániti tomu, by mimořádných poměrů poválečných, zejména té okolnosti, že tuzemská výroba toho kterého zboží nestačí k úplnému krytí tuzemské poptávky, nebylo vyúžitkováno k rejdům, z rámce řádného obchodování se vymykajícím a zboží zbytečně zdražujícím. Než možnost takovýchto rejdů je dána nejen tehdy, vyrábí-li se toho kterého zboží vůbec méně, než pro tuzemskou potřebu je zapotřebí, nýbrž i tehdy, je-li veřejné obhospodařování, pro mimořádné poměry zavedené, neúčelným a nastává-li nedostatek toho kterého zboží tím, že se část výroby z příčin, rovněž mimořádnými poměry poválečnými vyvolaných, uvolňuje k vývozu. Nezáleží proto na tom, zda tuzemská výroba lihovin byla sama o sobě dostatečnou, nýbrž